

Valentine Kalan
654 W. 161 St.
New York, N.Y. 10032
1-13-7
AMERICAN HOME
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 190

CLEVELAND OHIO, TUESDAY MORNING, OCTOBER 4, 1966

STEV. LXIV - VOL. LXIV

Angleška Delavska stranka ima la leden svoje letno zborovanje

Na predvečer zborovanja je stranka izdala poziv Amerikancem in Severnim Vietnamcem, naj končajo bojevanje v Vietnamu.

BRIGHTON, Vel. Brit. — Včeraj je začela tu angleška delavska stranka svoje letno zborovanje. Na predvečer zborovanja je izdala posebno izjavo, v kateri poziva Amerikance in Severne Vietnamce, naj končajo bojevanje v Vietnamu kot prvi korak k razgovoru o miru. Prav tako pozivajo v izjavi k ustavitvi povečavanja tujih oboroženih sil v Vietnamu.

Skupina levičarjev je v nedeljo preprečila predsedniku vlade Wilsonu pridigo v tukajšnji anglikanski cerkvi, ko je začela kričati in ga zmerjati z morilcem, lažnikom in hinavcem. Wilson ni mogel spregovoriti slišno niti enega samega stavka. Policija je prišla 9 razgrajčev, kar pa demonstracije ni končalo, ta se je kasneje nadaljevala pred hotelom, kjer se je včeraj začelo strankino zborovanje.

Glavni točki letošnjega zborovanja hosta brez dvoma gosposinja stanje Velike Britanije, ki je prisililo vlado, da je uzakonila zamrznitev plač in cen ter omejila uvoz, ter vojna v Vietnamu, ki jo vlada predsednika Wilsona vsaj moralno podpira. V obeh vprašanih pričakuje ostrih nastopov vladne politike, vendar prevladuje vtis, da bo Wilson s spretno taktiko, po kateri je znan, v obeh vprašanih prevladal.

Danes zboruje Titov Centralni komite ZKJ

BEograd, SFRJ. — Danes se je sestel glavni odbor ZKJ na svojo peto sejo. Za sejo je partija napravila toliko propagande, da so danes obrnjene oči vseh politikov in političnih opazovalcev proti Beogradu. Seveda kar mgoljivo razne napovedi, kaj vse se bo zgodilo.

V bistvu je pa treba samo najti odgovor na vprašanje, kako naj dosedanji vodilni tovariši obdržijo oblast in se pri tem občejejo v novo politično obleko. Na videz bo tako zopet nekaj cirkusa primešanega v debati, v resnici se bo pa vršil boj med tistimi, ki bodo ostali v novi partijski strukturi na svojih javnih in zakulisnih položajih, in tistimi, ki so v nevarnosti, da jih Titova jeza požene v pozabljenost in da pridejo ob mastne dohodke.

Najvažnejša točka na dnevnem redu bo poročilo znane komisije za reorganizacijo in razvoji stranke. Ne bi smeli pričakovati, da bo komisija že sedaj mogla spoznati pravo stališče. Zato bo verjetno dobila nalogo, da nadaljuje svoje delo.

Vremenski prerok pravi: Vetrovno, oblačno, možnost dežja. Najvišja temperatura 74.

Dr. R. Bluemel umrl

CELOVEC, Avstr. — Tu je v bolnici elizabetink umrl preteklo sredo, 28. septembra, 68 let stari krški stolni prost, prelat dr. Rudolph Bluemel, doma v Ziljski dolini, eden najpomembnejših slovenskih narodnih vodnikov na Koroskem.

Bil je plodovit na duhovniškem in kulturnem polju ter pomeni njegova smrt hudo izgubo za vse katoliške Slovence, prav posebno po še za koroske.

Novi grobovi

Victor Skully
V nedeljo zvečer je po dolgi bolezni doma, na 1087 Addison Rd., umrl Victor Skully star 56 let, rojen v Clevelandu. Mati Mary je umrla l. 1963, umrla sta tudi brata William in Edward. Zapušča očeta Franka, brate Franka, Louisa, Laddia, Freda in Raymonda, sestri Mary Bokar in Florence Lube. Bil je član Društva sv. Antona št. 138 CKO. Pogreb bo v četrtek zjutraj ob 8:30 iz Zakrajskovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida ob devetih, nato na pokopališče Kalvarija. Truplo bo položeno na mrtvaški oder danes popoldne ob petih.

Nick J. Galinac
Včeraj je umrl v Doctor's bolnici po težki polezni 29 let stari Nick J. Galinac s 1283 Hulet Ave., Eastlake, Ohio, zaposlen pri New York Central RR. kot varilec, moč Patricie, roj. Hrovat, oče Darlene in Sharon, sin Nicka in Ane, roj. Mayer, brat Johna. Pokojnik je bil član HBZ br. 235. Pogreb bo iz Fortunovega pogrebnega zavoda na 5316 Fleet Avenue v četrtek ob 8:30 zjutraj, v cerkev sv. Lovrenca ob devetih, nato na Kalvarijo.

Brazilijski dobila včeraj novega predsednika

RIO DE JANEIRO, Braz. — Brazilijski kongres je včeraj izvolil novega predsednika. Izvoljen je bil general Costa e Silva. Za volitve ni bilo nobenega interesa, večina listov je pa porabila priliko, da je protestirala proti nedemokratskemu v o l i v n e m u postopku. Veseli so pa dogodka državni uslužbenci in šolski otroci. Vlada je namreč proglasila včerajšnji dan za narodni praznik.

Adenauer zopet udaril po kanclerju Erhardu

Istočasno je kritiziral ameriško pretežno zanimanje za Azijo in se zavzel znova za ozko sodelovanje Nemčije s Francijo.

BONN, Zah. Nem. — Konrad Adenauer, prvi kancler Zahodne Nemčije, je v nedeljo v intervjuju na televiziji znova napadel kanclerja dr. Ludwiga Erharda in predložil, naj bi njegovo mesto prevzel predsednik zahodnonemškega parlamenta Eugen Gerstenmaier.

Adenauer je označil politiko Združenih držav za napačno, ker se posveča preveč Aziji, med tem ko grozi njej in vsemu svobodnemu svetu od strani komunizma glavna nevarnost le v Evropi. Če uspe Sovjetiji spraviti pod svoj vpliv Nemčijo in Francijo, potem bo ta gospodarsko močnejša od Združenih držav in te ne bodo mogle proti njej storiti nič, ker bo prva sila sveta, je razlagal Adenauer.

Zavzel se je znova za ozko sodelovanje Zahodne Nemčije s Francijo, pa poudaril, da mora v obrambnem pogledu Nemčija še vedno računati le na Združene države. Izrazil se je proti umiku ameriških čet iz Zahodne Nemčije, pri tem je opozoril na zadnje vojaške vaje sovjetskih in čeških čet na Češkoslovaškem, pri katerih naj bi imeli cilj preiskusiti možnost uničenja letališč v Zahodni Nemčiji, predno bi mogle tam pristati ameriške vojaške okrepitve.

O napovedani ameriško-britanski-nemški konferenci o novi preoceni vojaškega položaja je dejal Adenauer, da je ta namenjena v glavnem razpravi o nemškem plačilu stroškov za vzdrževanje ameriških in britanskih čet v Zahodni Nemčiji. "Oni vedo, da mi ne moremo plačati," je dejal Adenauer, "toda ameriška stran jemlje to za razlog za umik čet."

Obilna žetev v Rusiji

MOSKVA, ZSSR. — Poročila o letini s kolhozov trdijo, da bo letos pridelek žita eden največjih, kar jih je kdaj bilo v Sovjetski zvezi.

Tudi mlade Rusinje bodo kazale kolena

MOSKVA, ZSSR. — Moška in ženska noša v Sovjetski zvezi se do zadnjih let skoro ni ozirala na modo v svetu. V zadnjih letih, odkar je zavladal v vseh pogledih življenja malo liberalnejši duh, je začela zahodna moda dobivati precejšen vpliv na rusko, tako na moško kot na žensko.

Kratka krila, ki so jih začela nositi lani dekleta na Angleškem, so delno dobila posnemalce na kontinentalni Evropi, sedaj pa tudi v Sovjetski zvezi. Znana krojilka sovjetske ženske mode Ljudmila Jefremova je to modo opisala v časopisu "Sovjetska kultura" kot odgovarjajočo "športnemu okusu mladine, praktično in gospodarsko". Istočasno je Jefremova ostro napadla zahodno žensko modo, zlasti njeno goloto.

Nova, kratka krila, piše Jefremova, so dala povod reku: Revna dekleta kažejo boste noge, bogata gole prsi, moderna pa gola kolena. — Rusinje hočejo biti torej moderne.

Johnson pojde tudi v Avstralijo

WASHINGTON, D.C. — Vesti iz Bele hiše trdijo, da bo predsednik L. B. Johnson ob priložnosti konference v Manili na Filipinih obiskal tudi Avstralijo in Novo Zelandijo, nemara tudi Južno Korejo, ne pa Južnega Vietnamu.

Potovanje v Azijo in Avstralijo v drugi polovici tega meseca, ko bo do volitev le še nekaj tednov, bo predsednika odtegnilo volivnemu boju. Nekateri kandidati, ki so preje upali, da bo predsednik osebno pomagal v njihovi volivni kampanji, so se v zadnjem času premislili in so veseli, da ga v njihove volivne okraje ne bo.

Vljudni prometnik

Njen avtomobil se je ustavil pred prometno lučjo. Luči so se menjale: rdeča, rumena, zelena, rumena, rdeča... Avtomobil pa je še vedno stal. Tedaj je stražnik pristopil in povprašal vozniško vlijudno: Kaj pa? Ali Vam nobena naših barv ni všeč?

EISENHOWER ZAHTEVA ODLOČNO VOJSKOVANJE

Včeraj je na tiskovni konferenci v Washingtonu po zasedanju republikanskega strankinega odbora ponovno zahteval odločno vodenje vojne v Vietnamu s ciljem čim prejšnje vojaške zmage. Ni izključil niti uporabe atomskega orožja za doseg postavljenega cilja.

WASHINGTON, D.C. — General Eisenhower je imel v soboto v Chicagu tiskovno konferenco. Na njej se je spretno izogibal vprašanju, kdo je odgovoren za sedanje stanje v vietnamski državljanski vojni, rekel je pa čisto jasno, da se Amerika mora boriti, dokler sovražnik ne pristane na razgovore o miru. Vojskovanje pa pozna svoje zakonite, med njimi tudi tistega, ki pravi, da se vojskovanje praviloma stonjuje in ne, da pojema. Zato vidi nevarnost še hušjega vojskovanja. Po njegovem mora priti v par letih do miru ali se bo vietnamsko vojskovanje hudo razširilo.

Včeraj je bivši republikanski predsednik ZDA D. D. Eisenhower svoje stališče častnikarjem v Washingtonu po končanem posvetu Republikanskega koordinacijskega odbora še jasneje označil. Dejal je: Jaz bi storil vse, kar bi privedlo vojno do častne rešitve, tako naglo, kot bi le mogel. Na vprašanje častnikarjev, ali vključuje v to tudi rabo atomskega orožja, je bivši predsednik odgovoril: "Jaz ne bi avtomatično izključil v naprej nič!" Bivši newyorški guverner Thomas Dewey, znani liberalni republikanec in republikanski predsedniški kandidat, je k Eisenhowerjevi izjavi pripomnil, da noben od republikanskih vodnikov, vključno Eisenhower, ne zagovarja uporabe atomskega orožja in da je zato treba Eisenhowerjeve besede o tem razumeti tako, da ne smemo "sovražnike že v naprej obvestiti, kaj bomo storili in kaj ne".

Republikanski koordinacijski odbor je v posebni izjavi odobril konferenco v Manili o Vietnamu, ki se jo bodo udeležili vodniki držav, vojskujočih se v Vietnamu, med temi tudi predsednik L. B. Johnson.

Eisenhowerjeva izjava je sedaj močno zadela vse "golobe". Senator Fulbright se je na primer takoj začel braniti pred nevihto kritike in opozarjal na nevarnost, da se bo vietnamsko vojskovanje razširilo tudi na Tajsko, kjer je že sedaj kakih 30.000 vojakov. Senator Mansfield je previdno opozoril Eisenhowerja, naj take stvari rajše pripoveduje kar naravnost Johnsonu in ne preko tiskovnih konferenc. Eisenhowerjeva izjava je naravno zmešala račune tudi nekaterim republikanskim kandidatom, ki ne bodo več mogli šariti z "Johnsonovo vojno".

Usoda je hotela, da je Eisenhower imel svojo tiskovno konferenco ravno isti čas, ko je general Lin Piao v Peipingu razlagal svoje poglede na zunanjo politiko. Johnsonu je tako ponujala izbira: ali poslušati Lina ali Eisenhowerja.

Le kadar in kar jim prija

WASHINGTON, D.C. — Neke opazovalce Bele hiše je nedavno pripomnil: Kadar so izidi popraševanja javnosti za predsednika ugodni, jih vedno v Beli hiši omenjajo in so "točni", kadar so neugodni, se jih le redko spomnijo in še takrat so "netočni". Podobno je z borzo; kadar se cene dvigajo, je zasuga Bele hiše, kadar padajo, je vedno odgovoren za to kdo drugi.

To je res lep primer "stvarne in nepristane presoje" položaja! Predsednikovo samoljubje je brez dvoma krivo prenekaterih težav dežele, pa tudi padanja njegovega ugleda in javnosti.

Zadnje vesti

WASHINGTON, D.C. — Delavski tajnik W. Wirtz je izjavil včeraj po ločenih razgovorih z zastopniki General Electric Co. in z zastopniki Unije električnega delavstva, da se bodo danes začeli neposredni razgovori med obema za novo kolektivno pogodbo in da obstoji upanje, da bo prišlo do kompromisa, ne da bi morala vlada uporabiti Taft-Hartleyev zakon o odložitvi štrajka za 80 dni.

CLEVELAND, O. — Štrajk, ki se je začel v Chryslerjevi tovarni v Twinsburgu pretekli četrtek, je zavrl delo v večjem številu drugih družbin tovarni in obstoji nevarnost, da bo v nekaj dneh odpuščenih do preko 50.000 delavcev. Razgovori za končanje štrajka se nadaljujejo, toda trenutno ne upa nihče napovedati, kdaj bodo končani.

SAIGON, J. Viet. — Vse izgleda, da imajo ameriške in južnokorejske čete obkoljen cel rdeči polk na obalnem področju kakih 30 milj severno od obrežnega mesta Qui Nhon. Po treh dneh bojev naj bi imeli rdeči že blizu 400 mrtvih in preko 130 ujetih. Ameriške in južnokorejske izgube so lahko. Rdeči so dobro utrjeni in se branijo iz betonskih bunkerjev. Njihove položaje je začela obdelovati artilerija.

Iz Clevelanda in okolice

Seja — Društvo Carniola Hive št. 493 T.M. ima jutri, v sredo, ob sedmih zvečer v SND na St. Clair Avenue, soba št. 1, redno sejo.

Zadušnica — V sredo ob 7.30 bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Jennie Kutar za 30. dan po njeni smrti.

Goodwill se priporoča — Goodwill Industries, 930 E. 70 St., tel. 431-8300, ki zaposluje pohabljenice, ki bi ostali drugače brez zaslužka, se priporoča lastnikom starega pohištva, ki ga je še mogoče popraviti.

Nova ugodnost — Ameriški državljani in osebe, ki imajo pravico stalnega bivanja v ZDA ter so bile rojene po l. 1895, pa ne prejemajo nobene pokojnine ali javne podpore, imajo po zadnjem dopolnilu Social Security zakona sedaj pravico do mesečne pokojnine \$35 za osebo, \$52.50 za zakonski par. Kdor misli, da bi bil v okviru tega dopolnila upravičan do nove pokojnine, naj se obrne takoj na najbližji Social Security urad. Prvi pokojninski čeki v tem okviru bodo poslani 3. novembra.

Teden ZIP Code — Glavni poštar je sporočil, da bo prihodnji teden v Clevelandu teden ZIP CODE, ki naj javnost posebej opozori na to, da bo na svoje poštene pošiljke vedno stavila pravi ZIP Code.

Hrvatje so imeli banket — Klub hrvaških upokojencev je imel preteklo nedeljo v Hrvaškem domu na St. Clair Avenue svoj letni banket, ki se ga je udeležilo okoli 300 oseb. Glavni govornik je bil okrajni avditor R. J. Perk.

Možnost odpisa — Državni senator David T. Matia, demokratski kandidat za okrajnega avditorja, je v posebnem pismu opozoril sedanjega okrajnega avditorja na določilo državnega zakona, ki daje onim, ki so utrpeli zaradi tornada škodo na svoji imovini, pravico odpisa te od davčne ocene, če škoda presega \$100. Avditorja je pozval, naj pošlje svoje pomočnike v predel, kjer je pretekli teden divjal tornado, da pomagajo izpolniti oškodovancem določila omenjenega zakona.

Keglanje — Slovenski športni klub bo pričel jesensko keglaško sezono 16. oktobra. Prijave keglačev sprejema Helena Mihelic, tel. 391-1878.

Rudolf Hess je postal najdražji jetnik v Nemčiji

BONN, Nem. — Kar je bilo vidnih civilistov obsojenih v znanem nuerenberskem procesu na zaporne dosmrtno ali dolgotrajne kazni, vsi so že zapustili ječo Spandau, ki jo stražijo zaporedoma ameriške, angleške, francoske in ruske čete. Zadnja dva nacisti, ki sta prišla pretekli teden na svobodo, sta bila Baldur von Schirach in Speer. V ječi je ostal samo še Hitlerjev namestnik Rudolf Hess, ki je obsojen na ječo do smrti.

Dokler je on v spandauski ječi, mora radi njega tam veljati dosedanji režim, ki je pa zelo drag. Zato so Amerika, Francija in Anglija predlagale Rusiji, naj tudi 72-letni Hess dobi svobodo in naj se ječa ukine. Rusija je pa proti. Predlaga pa, naj Hessa premostijo v jetniško bolnico, kjer bodo vsi stroški manjši.

Nebeški mir še zmeraj v zameri pri kitajskem miru

CLEVELAND, O. — Kitajska prestolnica Peiping ima svoj glavni trg z imenom: Vrata do nebeškega miru. Tam res vlada mir, toda tak, kot ga ustvarja rdeča policija. Le tu in tam se zgodi, da je trg porabljen tudi za oder za politične cirkuse, na primer za praznovanje obletnic. Tak cirkus je trg doživel preteklo soboto; kitajski tovariši so praznovali 17. obletnico svoje diktature. Glavni namen cirkusa je bil v tem, da general Lin Piao pokaže vsemu svetu in vsem Kitajcem, da je postal kitajski komunist št. 2. Svoj cilj je dosegel s svojim programskim govorom, ki je vanj vpletel svoje poglede na zunanjo in notranjo politiko.

Značilen je bil zanj in za dobo, ki jo pripravljata kitajskemu narodu, njegov poudarek, da še zmeraj obožuje nasilje. Kar na štirih področjih je slavil silo nad mirom. Hudo je napadel ameriški "imperijalizem", ki ga smatra za prečiščeno nasilnost. Z vsjo silo se je zagnal v moskovski revizionizem, ki daje potuho ameriškim imperijalistom in se

že zato, ker ve, da nebeškemu miru niso potrebne rakete in bombe tudi kitajškega izvora. Lin je pokazal tudi "svojo armado", to je mlado rdečo gardo, ki je bila menda na paradi številneje zastopana kot redna armada.

Pač pa je Lin povezal na originalen način mir in nasilje: nekateri vojaški oddelki, zato pa vsi mladi rdeči gardisti, so imeli v eni roki moderne puške, v drugi pa knjigo z najvažnejšimi nauki tovariša Mao. Podoben smisel za povezavo orožja z mirom je seveda morala pokazati tudi ženska komunistična mladina, kar jo je bilo v sprevedu.

Uradna propaganda trdi, da je v štirih urah šlo mimo tovariša Mao nad štiri milijone civilnih in vojaških manifestantov. Tisti, ki kaj vedo, o hitrosti premikanja na takih sprevodih, seveda tega številki ne bodo verjeli, pomislijo naj pa, da sprevod ni mogel biti manjši, kajti drugače ne bi kdo mogel trditi, da je daleč prekosil vse izbruhe vdanosti ruskih komunistov na njihovih

vsakoletnih slavnostnih prireditvah v oktobru in maju. Ravno tako je samo propaganda videla na trgu poldrug milijon ljudi, ki so poslušali govor tovariša Lina.

Zanimivo je bilo obnašanje tujih diplomatov in delegacij. Navzoči so bili naravno vsi tuji diplomati, kar jih je v Peipingu. Tovariš Lin je pa v svojem govoru parkrat govoril tako brezobzirno, da je sedem rdečih diplomatskih delegacij v znak protesta odšlo, ostalo jih je pa le šest (Romunija, Severna Koreja, Severni Vietnam, Jugoslavija, Kuba in Albanija). Političnih delegacij je bilo okoli 70, toda na čelu delegacij ni bilo znanih in vidnih komunistov.

Po končanih slavnostih se je zopet vrnil mir na trg, nebeški ali človeški, kakor hočete. Sicer je pa še vprašanje, kako dolgo bo rdeča garda pustila nebeški mir na trgu. Morda ga bo kmalu uvrstila med tisto kulturo, ki jo je treba preganjati z običajno nasilno taktiko.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 2-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:

\$18.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

No. 190 Tues., Oct. 4, 1966

Schlesinger Jr.: Johnsonova vojna

Naslov so dali republikanci. Potrebovali so udarno geslo za letošnje volitve. Ker niso mogli najti boljšega, so sedanjo vietnamsko vojno naprtili predsedniku Johnsonu, kot so pred leti isto storili Trumanu s "Trumanovo vojno". Ena in druga trditve je brez podlage in brez smisla. V politiki pa včasih tudi neutemeljene in nespametne stvari veliko zaležejo, zakaj bi jih politiki ne rabili? Saj ne spadajo v razred angelov.

Naslovu je skušal dati vsebino znani politični zgodovinar in bližnji sodelavec pokojnega Kennedyja, pa nekaj časa tudi Johnsona A. Schlesinger Jr. Njegovo ime je dobro znano v ameriški politiki. Ni brez podlage veljal za enega med najboljšimi strategi za Kennedyjevo agitacijo v l. 1960. Njegov duh je prodoren, njegov jezik blesteč in vsaj na videz dosleden. Zato Schlesingerju ni bilo težko, da je l. 1960 krotil Nixonove "proizvajalce" volivne agitacije.

Sedaj je Schlesinger začel tolči po Johnsonu, akoravno mu je preje služil. Vsa vietnamska tragedija mu ni všeč. Misli, da je Johnson napravil velike napake. Vse to je nazorno razčlenil v članku v N.Y. Times od 18. septembra. Članek je napisan lepo in vabljivo prepričevalno. Republikanci ga bodo gotovo porabili za gradivo pri agitaciji za kongresne volitve, zato ne bo pozabljen v par tednih. V raznih oblikah bomo naleteli na njegove osnovne ideje, tja do volivnega dne. Zato bi radi dali pregled o njem.

Schlesinger da kar posrečeno analizo, kako je prišlo do vietnamske vojne in v kakšnem stanju se nahaja. Ima pa to smolo, da si je postavil tudi politični cilj: Vietnamsko vojskovanje se mora preusmeriti. Amerika ne sme riniti v notranjost Vietnama in Azije. Drži naj se obale! Tam pa naj se zacepi tako globoko, da bodo počasi prišli tudi azijski komunisti do prepričanja, da Amerike ni mogoče s silo pregnati iz njenih vojaških postojank. Ta ideja ni nova, zagovarja jo mnogo uglednih Amerikancev, med njimi tudi glavni vojaški voditelji iz druge svetovne vojne. V duhu te ideje bi moralo naše vojskovanje v Vietnamu preiti iz ofenzive v defenzivo in se tam zacepiti. Toda kako? Schlesinger odgovarja: Ako imamo generale, ki so mojstri v ofenzivi, jih imamo tudi za defenzivo, samo poiskati jih je treba! Ravno prepričljivo to stališče ni.

Cilj, ki si ga je Schlesinger postavil, spravlja njegova izvajanja v pristransko luč. Avtor zagovarja to, kar je za njegov cilj, omalovažuje, kar cilju nasprotuje. Zato pretirava vrednost dejstev, ki govorijo za njegovo stališče. To ga logično zapelje, da pretirava tudi pomen svojih zaključkov. Le redki so med njimi, ki se držijo resnične objektivnosti.

Schlesinger ugovarja na primer stališču, da bi več vojskovanja verjetno pospešilo konec vojskovanja. To stališče temelji na misli, da se bo vojna omejila na Vietnam, da se je Kitajska in Rusija ne bosta odkrito udeležili in da je vojaška zmaga mogoča. Avtor trdi, da to ne drži. Pri tem pa spregleda, da vojskovanje divja tam, kjer se nasprotnika spoprimeta. Kjer se en nasprotnik bojem izmika, ni vojskovanja. To pa vidimo ravno v Vietnamu. Partizani so samo za gverileški način vojskovanja, za bojevanje na tradicionalnih frontah nimajo veselja. Ako je treba spremeniti našo vojaško taktiko, je treba najti samo način, kako komunistične čete zaplesti v večje boje. Tega pa sedaj še ne znamo. Ko bomo znali, bo vprašanje več ali manj vojskovanja odpadlo. Če bo takrat treba več čet, jih bo treba postaviti na fronte.

Prav ima pa Schlesinger glede bombardiranja Severnega Vietnama. Z njim nismo dosegli cilja. Ho Či Minh noče pregovorov o miru in pošilja še naprej zmeraj več svojih čet, potrebno hrano, orožje in municijo v Južni Vietnam. Bombardiranje očitno ne vpliva na njegovo politiko in to smo ravno pričakovali. Treba je torej dobiti za bombardiranje nov razlog in nov cilj ali pa ga postopoma zaustaviti.

Bombardiranje Južnega Vietnama ni doseglo svojega cilja. Taktično bombardiranje, ki podpira čete v bojih, je seveda potrebno, ni pa potrebno strateško bombardiranje, ki vali več trpljenja na domače prebivalstvo, kot koristi v vojaškem oziru. Treba bi ga bilo omejiti na res vpoštevanja vredne strateške cilje, ne pa bombardirati vse, odkoder je prišlo navadno precej nezanesljivo poročilo, da se tam skrivajo partizani. Sedanji način strateškega bombardiranja ima za posledico, da v južnovietnamskih bolnicah prevladujejo največ civilni ranjenci, ki so postali žrtev strateškega bombardiranja.

Schlesinger se tudi upravičeno pritožuje nad pomankljivim poročanjem o Vietnamu. Vsi viri, celo "uradni", velikokrat ne odgovarjajo resnici. Prišli smo tako daleč, da gledamo z nezaupanjem na vsako novico iz Vietnama, ki

jo slišimo prvič. Tega bi res ne bilo treba še naprej prakticirati.

Pretirana so po Schlesingerjevemu mnenju tudi poročila o padanju morale med vietnamskimi komunisti. Rume-na rasa ima navado, da kaže na zunaj do vsega veliko več apatije kot mi. Tega pa ne smemo smatrati za padanje morale, saj nihče ne ve, kaj se skriva za navidezno apatijo.

Pretirano je po njem tudi upanje na gospodarsko in socialno rekonstrukcijo vietnamskega podeželja. Ta cilj se brez sodelovanja Saigona ne da doseči. Tam pa imajo v vladi in pri njej glavno besedo vietnamski veleposestniki in saigonski bogataši, vsi ti so pa nasprotniki gospodarskih in socialnih reform. Po ironiji usode so na njihovi strani tudi državni uradniki. So slabo plačani, se morajo dati podkupovati in niso zainteresirani, da bi se sedanji upravni sistem spremenil, dokler ne bodo vedeli, kaj bo prinesel tudi njim.

Schlesinger opisuje tudi obširnejše vse posledice vojskovanja na naše gospodarjenje, na našo zunanjo politiko, na naše socialne načrte itd. Njegove pripombe so pravilne, pa ne upravičene. Veliko teh težav bi takoj odpadlo, ako bi bila naša davčna zakonodaja nekoliko pogumnejša, par pa ni. Šepa za časom in potrebami.

Pretirava pa Schlesinger vpliv nacionalizma na komunizem. Vpliva ne kaže tajiti, toda ne sega tako daleč, da bi vodilni komunisti postavili nacionalizem nad komunizem. Kdor to misli, se goljufa.

Škoda, da je Schlesinger svoja izvajanja podredil cilju, ki je sporen. Odzvel jim je znak objektivnosti. Republikance to malo briga, niso pa zadovoljni tisti, ki bi se radi dokopali do resnice v vietnamski tragediji.

BESEDA IZ NARODA

Po Baragovi deželi

EUCLID, O. — Za nami je veliko doživetje — romanje v Baragovo deželo, ki se je vršilo v dneh od 3. do 5. septembra 1966.

Pred uradom Ameriške Domovine smo ob pol petih zjutraj napolnili avtobus, ki nas je pod vodstvom č. g. Jošta Martelanca odpeljal proti cilju. Za volanom je bil znani šofer Charles Boroner. Mnogo smo na tem romanju doživeli in lahko rečem, da sedaj bolje poznamo požitvalno delo našega škofa-misijonarja Friderika Ireneja Barage. Ne bom natančno opisoval, omejit se bom le na nekaj glavnih točk.

Naj najprej omenim kraj Indian River, kjer je sedaj znana božja pot z največjim križem na svetu. Na vzvišenem holmcu, do katerega vodijo granitne "svete" stopnice, stoji 55 čevljev visok in 22 čevljev širok križ iz lesa kalifornijske sekvoye (redwood). Na njem visi 31 čv. visoka soha Kristusa, vilita iz štirih bron. Izdelal jo je umetnik kipar Marshall M. Fridericks, ki je napravil v Clevelandu znani spomenik padlim vojakom v drugi svetovni vojni.

V Indian Riverju smo pričakali prevz. nadškofa dr. Jožeta Pogačnika, ki je v spremstvu č. g. Darka Slapšaka in znanega č. g. Jožefa Godine z nami nadaljeval pot po Baragovih krajih. Po njihovem prihodu smo imeli v kapeli sv. maša, ki jo je daroval č. g. Jošt Martelanc v slovenskem jeziku. Po evangeliju nam je nadpastir ljubljanske škofije po pozdravnih besedah položil na srce besede, ki so nas globoko ganile. Vsa skupina je prejela sv. obhajilo. Po maši smo se v obrednici okrepčali. Rev. Joseph Godina nas je nato seznanjal s Prezvišenim, katerega preprostost je vzbujala v nas globoko spoštovanje.

Nadaljevali smo vožnjo po zemlji, na kateri so vtisnjene stopinje svetniškega Barage. Ustavili smo se v Arbore Croche in iz avtobusa opazovali cerkev, v kateri je služboval Baraga od maja 1831 do septembra 1833. Poleg lesene cerkve stoji lepa zidana šola. V cerkvi je še podoba Jezusa, sedečega med učeniški postave, ki so jo bili Baragovemu nasledniku č. g. Francu Pircu poslali iz Ljubljane. Ta slika je nekaj visela v gimnazijski kapeli. Ko jo je misijonar Lavtižar — on je na misijonski poti zmrl in je pokopan v Duluthu — leta 1855 zagledal se mu je ob mladostnih spominih milo storilo. Žal nismo imeli časa, da bi si jo bili ogledali.

Kaj je Baraga doživljal na tej prvi postojanki svojega delova-

nja, naj nam predoči odlomek pisma, ki ga je 22. avgusta poslal Leopoldinski družbi:

"Naša cerkev, šola in moje stanovanje je vse leseno in z ljubjem krito. Vse so postavili divjaki sami; lahko si mislite, kakšno je. Kadar dežuje, moram pogrniti plašč čez mojo mizo, na kateri imam knjige in pisarje, da se mi vse ne zmooči. Nad posteljo razpnem dežnik, sam se pa stisnem, kolikor se da, v kotiček svoje izbe, kjer najmanj kaplja. Ob vsem tem sem pa v svoji sobici veliko bolj srečen, kakor so mnogi v svojih pozlačenih palačah. Cerkev je precej prostorna, do 400 ljudi bi lahko šlo vanjo; upam pa, da bo kmalu premajhna."

Stavbe so bile podobne našim skednjem. Ker niso imele stropa, se je videlo vse strešno ogrodje, tudi Baragovo stanovanje je bilo tako preprosto zgrajeno.

V enem svojih pisem sporoča o mrazu, ki ga je v Arbore Croche trpel: "Čeprav v peči ne prestando in močno gori, mi je pitna voda, ki je stala le en korak proč od peči, na mizi zamrznila, prav tako voda za umivanje, čeprav sem jo postavil pod samo peč."

Te spomine sem obujal, ko smo bili na tem kraju. Danes je Arbore Croche v enem delu rezidenca za bogataše. Naša pot je peljala navzgor, ustavili smo se in videli v nižini stolp cerkvice, v kateri se ob nedeljah še sedaj daruje za Indijance sv. maša. Tudi tod je hodil Baraga. Gledali smo čez prostrano Michigansko jezero, da bi v daljavi videli "Beaver Isle", kamor se je Baraga vozil s svojim čolnom. Naš vid žal tega kraja ni mogel doseči. Father Godina nam je tolmačil in razlagal, da smo se lahko vživeli v čase, kraje in razmere, v katerih je Baraga deloval.

Prispeli smo v Cross Village, kamor je prišel jezuitski raziskovalec in misijonar Father Marquette. Ogledali smo si tudi ta kraj, orosen z Baragovim znojem. Nadaljevali smo pot v Mackinac, tu ja čez zaliv, preko najdaljšega 5-miljskega mostu k Sv. Ignaciju. Tu smo si ogledali stavbo, ki je bila nekoč župnijska cerkev in je sedaj muzej, prestavljen na kraj, kjer je Father Edward Jacker odkril grob jezuitskega misijonarja Fathra Marquette, ki je deloval tu pred 300 leti. Leta 1837 je Baraga podaril tej cerkvi sliko sv. Ignacija Lojolskega, dobljeno iz Ljubljane. Ta slika, ki je bila dolgo v oltarju te cerkve, je še ohranjena. Z zanimanjem smo si ogledali predmete v muzeju. Grob krasi spomenik in nekaj

rož raste po njem. Lep spomenik misijonarju Marquetteu so postavili leta 1957 poleg muzeja.

Sonce se je že bližalo zatonu, a pred nami je bila še dolga pot do Marquettea. Uživali smo lepo to mišiganskih gozdov. Stemnilo se je že, ko smo v neki restavraciji čakali predolgo na naročeno večerjo. Nekako ob pol polnoči smo dospeli v Marquette, v hotel, kjer smo imeli rezervirane sobe.

V nedeljo zjutraj nas je avtobus odpeljal k stolnici sv. Petra. Ob osmih zjutraj je naš voditelj daroval sv. mašo v kripti, kjer počivajo trije škofje slovenskega rodu: Baraga, Mrak in Vertin. Bil je to višek našega cilja, saj smo prisostvovali sveti daritvi na kraju, kjer čaka poveličnega vstajenja truplo našega svetniškega pričevalca škofa Barage. Zame je bilo to nepozabno doživetje. Stisnili smo se v tesen prostor, enoglasno smo odgovarjali mašniku v istem jeziku, ki ga je govoril Baraga. Priporočali smo svoje težave njegovi priprošnji v prepričanju, da uživa pri Bogu večno plačilo za svoje trpljenje in nesebično delo. Vsi smo tudi preželi sv. obhajilo.

Ob devetih smo v hotelu zajtrkovali, nato pa se odpeljali do 150 milj oddaljenega Ironwooda, kjer je bilo to leto v župniji Sv. Trojice Baragovo zborovanje. Uslužni Father Godina nam je po zajtrku razkazal zanimivosti mesta Marquette. Svež zrak nas je poživil. Zanimala nas je hiša, v kateri je škof Baraga umrl, kakega en in pol bloka od katedrale in ki je v privatni lasti. Prijazni stanovalci so nas pustili notri, da smo si lahko ogledali sobo, v kateri je Baraga umrl.

Naša pot nas je nato peljala po slikovitih krajih, po katerih je nekoč Baraga iskal duše, da jih pripelje do večne sreče. Na nebu so se trgali oblaki in sončni žarki so skozi nje zlatili njih robove. Iglasto drevje, pomešano z belimi brezami, je dajalo s svežim zelenjem občutek lepote, ki je tu ne vidiš. Father Godina nam je povedal, da je nekoč znani Ford kupil vse te gozdove za izdelavo avtomobilov. Čas pa je vse preduregal. Zaposleni delavci so morali iti od tu in zdaj stoji le prazne hiše — "Ghost town".

Približali smo se L'Anse, kjer je Baraga deloval od poletja 1843 do 1845. Tu smo stopili v indijansko rezervacijo, ki so jo Indijanci "kultivirali". Res, pridni pa niso. Šaljivo je Father Godina dejal, "da so jabolka še od lanskega leta na drevju". Par indijanskih fantov je prišlo k našemu avtobusu, katere smo fotografirali. Tu smo videli stavbo, ki je bila zgrajena iz lesa nekdanje Baragove cerkve, na levi ob gladini jezera pa so stale hišice rodu, ki še danes živi v tem kraju. Na desni je bilo vidno indijansko pokopališče in lep Baragov spomenik, ki so ga postavili Kolumbovi vitezi. Tu se doti stvari po Baragi imenuje. Žal, da Baragova zamisel, ustanoviti indijansko rezervacijo, ni ostala.

Nekako ob pol štirih smo dospeli v Ironwood, kjer smo se ustavili pred pročeljem cerkve sv. Trojice. V ogelnem kamnu je napis "Slavonian Congregation". V župnišču se je zbirala duhovščina, ki se je s škofom T. Noo in ljubljanskim nadškofom dr. J. Pogačnikom na čelu podala v cerkev v procesiji. Cerkev je bila polna vernikov, za nas iz Clevelanda so bili sedeži v njej rezervirani. Rev. Matejka, župnik te fare, je vodil petje kar s srede cerkve, kot včasih p. Odi- lo. Naše veliko presenečenje smo doživeli, ko je nadškof Pogačnik začel mašne molitve v angleščini. Tudi pridigal je najprej v tem jeziku, nato pa še slovensko.

Za nadškofom je govoril neki monsignor, ki se je prav vrnil iz Evrope, kjer je obiskal tudi Slovence in kraje, v katerih je živel in deloval F. I. Baraga. Po-

Država brez državnega praznika

Avstrija je trenutno edina evropska država, ki nima svojega državnega praznika, čeprav že dolgo vrsto let obe vodilni stranki iščeta zanj primerne dneva. Toda kateri dan naj bi bil najbolj primeren za državni praznik?

15. maj je datum državne pogodbe v letu 1955, ko je po zadnji svetovni vojni Avstrija spet postala neodvisna ter so vse štiri zasedbene oblasti obljubile, da bodo svoje čete umaknile iz dežele. Datum brez dvoma kot nalašč za tak veliki dan, toda kaj, ko je z njim združena majhna nevšečnost: državno pogodbo je podpisal takratni avstrijski zunanji minister, sedaj že pokojni inž. Leopold Figl, ki je pripadal avstrijski ljudski stranki; zato ta datum socialistom ni bil všeč, saj bi morali vsako leto poslušati, da je državno pogodbo podpisal njihov politični nasprotnik.

Dan proglasitve republike leta 1919 bi bil morda tudi primeren toda v tem primeru bi se vedno imenovalo ime dr. Karla Rennerja, socialista, ki je bil prvi predsednik nove republike. Zato se za ta datum niso mogli ogreti voditelji ljudske stranke.

Končno so se voditelji obeh strank spomnili, da je 26. okto-

bra 1955 zadnji tuji vojak zapustil Avstrijo; bil je to Rus. In tako so soglasno sklenili: to bodi naš novi državni praznik!

Pa so se oglasili predstavniki industrije. Državni praznik je vedno plačan praznik. Treba je zato ukiniti enega izmed dose- danjih plačanih cerkvenih praznikov, ker če bi uvedli še en dela prost dan, bi avstrijsko gospodarstvo zgubilo četrtil milijarde šilingov na leto. Knndler dr. Josef Klaus je ta ugovor razumel in njegovi zaupniki so se začeli pogajati s predstavniki Cerkve. Vsi svetniki, Veliki Šmaren in praznik sv. Rešnjega Telesa so bili v nevarnosti, da zgubijo praznični značaj. Končno pa se je našel dan, ki naj bi bil žrtvo- van: binškošni ponedeljek.

Veselje nad sporazumom pa ni trajalo dolgo. To pot so dvignili svoj glas zastopniki turizma, češ da so "binškošne počitnice" že nekaj tradicionalnega in za mnoge kroge vir dohodkov, za ves narod pa dnevi odihaja.

In tako je vprašanje državnega praznika v Avstriji spet na začetku. Do 20. oktobra ga bodo morali rešiti, ker drugače državnega praznika v Avstriji letos ne bodo imeli.

Oltarno društvo fare sv. Vida se zahvaljuje

CLEVELAND, O. — V imenu društva se zahvaljujem vsem, ki so se trudili, da je bila naša prireditel tako uspešna. Prav posebno se želimo zahvaliti sledečim darovalcem: Mrs. Ani Hrovat za ročno izdelano pregrinjalo — afgan, katero je dobil F. Sivorek, Mrs. Annie Marincek za Praškega Jezuščka, ki ga je dobila Mrs. Honey Kramer, dr. L. Ogrincu za radio, ki ga je dobila Frances Breskvar, in za Cheer, ki ga je dobila Mrs. H. Majer.

Hvala vsem članicam, ki so toliko napekle in požrtovalno pomagale v kuhinji, hvala dekletom, ki so stregle pri mizah. Prisrčna hvala tudi vsem, ki so darovali v denarju ali v čemer-koli že. Vsem Bog plačaj! Žal nismo mogle vsem naglo postreči in ste morali nekateri čakati. Oprostite.

Vse, ki želite stopiti v Oltarno društvo, prosim, da se prijavite čimprej, ker bi imele rade sprejem. Kličite po šesti uri zvečer tel. 486-5156.

Vsak četrtek imam uro molitve. Pridite k njej v večjem številu. Molimo iz knjige Večna molitve, nato pa rožni venec, litanije in zaključimo z blagoslovom. Prvo nedeljo v mesecu je skupno sv. obhajilo članic društva pri sv. maši ob 7.45.

Pozdravljeni!

Mary Marinko

Latinska in slovenska imena mesecev

I. Januar — Prosinec
II. Februar — Svečan
III. Marec — Sušec
IV. April — Mali traven
V. Maj — Veliki traven
VI. Junij — Rožnik
VII. Julij — Mali srpan
VIII. Avgust — Veliki srpan
IX. September — Kimovec
X. Oktobar — Vinotok
XI. November — Listopad
XII. December — Gruden

Naj bo mladim, ki niso doživljali onih strašnih dni in onim, ki morda dvomijo, če je bila naša borba upravičena, skromna vizija v pretekle dni. Hirschberger v Zborniku Svobodne Slovenije 1966 v svojem članku "Resnica o naši borbi," ki je slika iz revolucije na Slovenskem; Zbornik je dobiti pri: Li-ga KAS, P.O. Box 32, Brooklyn, N.Y. 11227, v Slovenski Pisarni, 618 Manning Ave. Toronto, Ont. Canada in v Slovenski Pisarni, Baragov Dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.

M. Tekavec

KANADSKA DOMOVINA

Iz slovenskega Toronta

Slovenski nadškof birmal v župniji Brezmadežne s čudodelno svetinjo

TORONTO, Ont. — "Zdi se mi kot v sanjah..." s temi besedami je začel svoj nagovor prevzvišeni nadškof dr. Jožef Pogačnik v četrtki, 22. septembra, pri sprejemu v župniji Brezmadežne s čudodelno svetinjo.

Še pred pol osmo uro so se začeli zbirati odrasli v cerkvi, mladina pa v dvorani. Skavtje so napravili špalir od ceste do cerkve; belooblečene deklice so se postavile v cerkvi, z njimi narodne noše in ostala šolska mladina. Tako so pričakali slovenskega nadškofa, ki je prišel v spremstvu duhovščine (gg. J. Kopača, C.M., A. Prebila, A. Zrnca, Jana, Vukšiniča in Turka). Nadškof se je najprej poklonil pred Najsvetejšim, peveci so mu zapeli v pozdrav, nakar ga je pozdravil župnik cerkve g. J. Kopač, C.M. Prevzvišeni je nato podelil blagoslov, peveci so zopet zapeli in sicer "Zgodnja Danica". Po tem kratkem sprejemu v cerkvi je bil sprejem v dvorani, ki se je kaj hiro napolnila. Ko je vstopil nadškof, ga je pozdravilo močno ploskanje.

Najprej je stopila pred visokega gosta učenka slovenske šole Marinka Jereb in mu izročila šopek nageljnov. V imenu župljanov ga je pozdravil g. Blatnik. Otroški zbor je pod vodstvom g. Blaža Potočnika zapel tri pesmi. Končno je vesel lepega sprejema spregovoril tudi nadškof. V nagovoru je izrazil veselje nad lepim številom Slovencev. Staršem je palagal na srce, naj vadijo svoje otroke v epi slovensčini, da se ne bi že prvi njihov rod potujčili. Razlagal je tudi namen svojega potovanja po tem delu sveta.

Posebno bo ostala župljanom v spominu nedelja, 25. septembra. Že pred sv. mašo ob 10.15 dop. so začeli korakati v cerkev birmanci z botri. Prišli so, da bi postali vojaki Kristusovi. Z njimi so prišle deklice in botre in nazadnje ministranti, duhovniki in nadškof. Cerkev je bila premajhna. Maševal je ljubljanski nadškof, somaševali z njim pa so gg. J. Kopač, A. Prebil, dva brata Slapšak. Po maši je prevzvišeni podelil zakrament sv. birme 123 slovenskim otrokom. Bila je lepa in ganljiva slovenskost.

Po obredih sv. birme je šel sprevid v dvorano, kjer je bil pripravljen banket za nadškofa, duhovščino, birmance in botre ter ostale goste. Spored banketa je vodil g. F. Sebanc. Nadškofa je dvorana sprejela in pozdravila stoji. On pa je blagoslovil obed. Po obedu je prvi pozdrav izrekel g. F. Sebanc. Prevzvišeni mu je čestital k rojstnemu dnevu, dvorana pa je skupaj zapela: Kolkor kaplic, tolko let. Nato so še govorili: gg. župnika A. Prebil in J. Kopač, prof. L. Ambrožič. Končno je spregovoril nadškof sam. Zopet je poudarjal potrebo po utrjevanju slovenske zavesti. Govoril je o postopku za beatifikacijo škofa Barage. Priporočil je Sloveniki, ki da je na emigraciji, če ga bodo Slovenci dobili ali ne. Na koncu dvorane, nasproti nadškofu ljubljanske škofije so neumno poslušali kipi štirih slovenskih buditeljev in vodnikov, škofov Barage, Slomška, Jegliča in Rožmana.

Po govoru se je množica razšla... Nadškof pa se je odpeljal k Mariji Pomagaj...

Ljubljanski nadškof pri Mariji Pomagaj v nedeljo, 25. septembra, je o-

biskal prvo slovensko cerkev v Kanadi ljubljanski nadškof dr. Jožef Pogačnik v spremstvu župnika g. Daretta Slapšaka. Pri Mariji Pomagaj se je zbrala polna cerkev, da pozdravi nadškofa in sprejme njegov blagoslov. Ob 4h popoldne je nadškof vkorakal v cerkev v spremstvu domače duhovščine.

Najprej je stopil k zvočniku in nagovoril zbrane vernike. Govoril jim je o brezjanski Mariji Pomagaj kot o Kraljici Slovencev. Vzpodbujal jih je, naj po Njej ohranijo vero staršev in naj jih ona povezuje z domovino v eno božjo družino.

Po govoru je imel nadškof litanije Matere božje in je nato podelil blagoslov z Najsvetejšim. Ljudje so se po blagoslovu preselili v dvorano, ki je bila nabito polna. Šolska mladina je nadškofu v čast priredila akademijo petja in narodnih plesov. Nadškofa je pozdravil župnik g. A. Prebil CM in prof. L. Ambrožič. Spregovoril je tudi nadškof. V govoru je razlagal svojo pot po severnoameriškem kontinentu. Mimogrede je omenil tudi slovenski duhovniški zavod v Rimu. Toda ob njem se ni dolgo zadrževal. Bolj na dolgo in široko je razlagal potrebo po večjih in boljših semeniških prostorih v Ljubljani, kjer je mnogo duhovniških poklicev, pa malo prostora za njih vzgojo in izobrazbo. Skoro bi se dalo sklepati, da Sloveniku v Rimu škofje žele uspeha, da pa vidijo in čutijo večjo potrebo po zboljšanju razmer v ljubljanskem semenišču.

Ko je bilo uradne akademije konec, so ljudje še osebno pozdravljali nadškofa in njegovoga spremljevalca.

V ponedeljek je nadškof obiskal torontski semeniščnik, v petek je poromal v Midland, kjer je maševal na grobovih kanadskih mučencev, v sredo, 28. septembra je pa zapustil slovenski Toront. S seboj je odnesel najlepše vtise.

Por.

Štirideset-urna pobožnost pri Mariji Pomagaj v Torontu

TORONTO, Ont. — V nedeljo, ponedeljek in torek, 9., 10. in 11. oktobra, bodo pri Mariji Pomagaj imeli 40-urno pobožnost v počastitev presv. Resnjenega telesa. V nedeljo bodo sv. maše kot običajno, glavne evharistične pobožnosti bodo zvečer. Cerkevne govore bo imel p. Odilo Hajšek OFM iz So. Chicaga. Župnijski urad vabi poleg vseh domačih faranov tudi vse druge slovenske vernike.

P. O.

Kaj dogovor med Beogradom in Sv. sedežem je?

V dogovoru: 1. Jugoslovanska vlada zagotavlja Katoliški cerkvi svobodno opravljanje verskih obredov, skratka bogoslužja. 2. Priznava pravico Sv. sedežu, da izvaja jurisdikcijo nad Katoliško cerkvijo v Jugoslaviji v duhovnih in verskih zadevah. 3. Vlada Jugoslavije obljublja, da bo spoštovala pravico škofov, da so v stiku s Sv. sedežem. 4. Sv. sedež obljublja, da bo duhovščina v Jugoslaviji delovala samo v sklopu Cerkve in da ne bo zlorabljala verskih in cerkvenih funkcij v politične namene. 5. Cerkev obsoja političen teror in bo proti duhovnikom, ki bi se ga posluževali, podvzela potrebne mere. Predvidena bodoča posvetovanja med komunističnim reži-

mom in Sv. sedežem o perehkih vprašanjih.

7. Izmenjana bosta predstavnik z diplomatskimi pravicami.

Kakšen uspeh je s tem dogovorom dosegla Katoliška cerkev? V Beogradu, torej na mestu samem, bo imela uradnega predstavnika, ki bo objektivno poročal zunanjemu svetu o stanju verskih zadev v Jugoslaviji. Ta zastopnik sv. očeta bo lahko pri najvišjih vrhovih beograjske vlade posredoval za potrebe škofij in vernikov. Dalje: jugoslovanski škofje se bodo lahko nemoteno posvetovali s Sv. sedežem. Nevarnost, da bi komunistični režim hotel ustvariti nacionalno Cerkev proč od Sv. sedeža, je zaenkrat minila. Tudi vročerkvni civil-metodovci bodo izgubili na veljavi in moči. Niso več potrebni!

V čem je uspel rdeči komunistični režim? Cerkev je nekako uradno priznala socialistično vladu. (Kot je v zgodovini že tolikokrat prej priznala framazonške ali kako drugače protiverske ali brezverske in kulturno bojne vlade!) S tem pa ni rekla, da je komunizem nekaj dobrega. Svoji številnih obsoj komunistizma s tem nič preklicala. Cerkev je tudi obljubila, da bo disciplinsko kaznovala tiste duhovnike, ki bi pomagali revoluciji, ki bi hotela zrušiti sedanji rdeči režim. Duhovščini ne bo pustila politično delovati.

Na največje težave bo naletelo različno razlaganje "političnega delovanja". Komunisti pod ta pojem spravijo vse razen tih molitve v zasebni sobi, če je zaprta. Kaj pa vprašanja kot: brezbožna propaganda, kontrola rojstev, socialna pravičnost, verska svoboda, nerazvezljivost zakona, pravice staršev pri vzgoji otrok. Ali je razlaganje nauka o teh vprašanjih poseganje v politične zadeve? Bodočnost bo govorila o tem.

S tem dogovorom je Cerkev hotela zaščititi katoličane za železno zaveso, kamor spada tudi Jugoslavija. Za doseg tega cilja je stopila na pot ponižanja in odpuščanja za vse krivice in napade, ki jih je doživela v preteklosti.

(Po "Columbia", sept, 1966)

Spremenjen red nedeljskih maš

Pri Mariji Pomagaj bodo sedaj naprej vsako nedeljo štiri sv. maše. Ob 8h, ob 9h, ob 10:15 in ob 11:30. Ta red bo veljal do naslednje poletne sezone.

Cerkev Marije Pomagaj je dobila veliko lepši zunanji izraz. Staro strmo stopnišče je izginilo, novo stopnišče, ki ga je naredil gradbenik g. Janez Kastelic, je res veliko lepše, veliko bolj varno, ker je bolj položno in zavarovano z ograjo, ki je tudi okras. Pročelje cerkve je mnogo pridobilo na lepoti.

Z lovskih tekem

TORONTO, Ont. — Narava, vsa v jesenskih barvah z izrazitim rdečim listjem, je pozdravila lepo nedeljo v septembru slovenske lovce, ki so se podali na tekme v Bancroft. Temperatura je sicer padla v zadnjem tednu in končala dolgo, vroče in suho poletje, a vreme je vendar ostalo naklonjeno.

Lovci na točke so se letos zares morali potruditi, ker je listje še vse na drevju in se živali ne vidi. Tudi rac je manj in se to tudi na farmi pozna. Vendar to ni pokvarilo prirskega veselja, ki spremlja lovce na njihovih pohodih in seveda zabave v koči.

Letos je presenetil vse dr. Peter Klopčič z odličnim streljanjem v težkem kalibru, zato mu še posebej čestitamo, kajti ni lahko zmagati na lovskih tek-

mah, ker je pač konkurenca huda.

Zmagovalcem bodo razdeljeni pokali na "mus banketu".

REZULTATI

Težki kaliber:

1. Peter Klopčič 25 krogov
2. Jože Hrup 23 krogov
3. Andi Dolenc 22 krogov
4. Frank Abulnar 21 krogov
5. Peter Golobič 20 krogov

22 kaliber:

1. Frank Grmek 30 krogov
2. Frank Abulnar 29 krogov
3. Peter Klopčič 28 krogov
4. Peter Vrnek 28 krogov
5. Peter Golobič 26 krogov
6. Lili Abulnar 23 krogov

Lov na točke:

1. Lino Podgornik 4 točke
2. Maksi Jamernik 3 točke
3. Frank Grmek 2 točki
4. Lela Grmek 1 točka

Ostali lovci pa brez točk. Prva skupina (10 lovcev) je že odšla v Elk Lake na lov na mu-se. Obilo sreče!

Dne 18. septembra so se na Masarykovi farmi počastili spominu slovaških generalov Viesta in Gorjana Čehi in Slovaki, Sokoli in Českoslovaška legija. Prišel je tudi kanadski obrambni minister Helleyer.

Tudi slovenski telovadci STZ ali kakor nas Čehi imenujejo STZ Sokol, so bili reprezentirani in so pozneje nastopili s svojo vrsto na bradlji in drogu.

Govorniki so poudarjali potrebo po zvezi med Čehi in Slovaki, govoril je tudi preživel general Ferjančik. Omenjeni Slovaki so se 1. 1944 uprli Nemcem in vzdržali v gverili vse do konca. Generala Viest in Gorjan sta padla v zasedo in bila po strašnem mučenju ubita. Nehote se je navzočim porodila misel, kje je slovenska in jugoslovanska legija, saj so se vendar četniki borili vsa leta tudi za zavezniško stvar in kdaj bo prišel čas, da jih ob priliki njihove proslave obišče taka visoka oseba, kot obrambni minister.

Izgleda, da prepripi ne prinesejo kredita nikomur, najmanj pa narodu, uspehe žanje le organizirano in složno delo.

STZ Toronto

L. Ambrožič st.:

OBLJUBA DELA DOLG

IX.

Ze sem povedal, da je bila pri hiši tudi neka ženica Minca. Ko se je zelo mlad, ko je začel piti žganje. Ko smo hodili z njim skupaj v šolo, je že takrat šel večna. Ko so malo zrastle, so Minci radi nagajali in se z njo prepeali. Saj je bila tako majhna, da jo je starejša Micka že v šestem letu prerastla. Bila je pa lepo okroglega in polnega telesa. Nekeč je bil neki iz Osredka v mlinu, pa je dejal Janezu: Kadar bo pa tale umrla, jo pa deni kar v lonec, bo imela dobro meso. Janez je odgovoril: Saj še žival, če sama krepca, ne jemo, zakaj bi Minca? Vse to so pa otroci poslušali. In takoj so šli Minci povedati, nato so pa peli vedno in povsod: Ko bo Minca krepkala, bomo jedli meso. In to smo potem peli vsi otroci po vsej dolini in v šoli tako, da nas je nekeč morala učiteljica Karolina Han precej kaznovati, ker opomin niso zalegli. Ker so nam tudi starši to prepovedovali, se je počasi nehala in pozabila. Minca je enkrat pozneje umrla, mislim da od starosti. Koliko je bila stara, menda ni nihče vedel in se tudi ni nihče brigal za to. Zdelo se mi je pa, da je bila proti zadnjemu še manjša kot preje. Uboogo ženšče! Nič dobrega ni imela na svetu.

V Hrenovčev mlin se je primožila in vzela Janeza za moža hči Bajtne matere in Žirovnikovega Maticke, naša sosedica in na-

šav otroška pomekacinja, o kateri sem že povedal, kako smo jo imeli otroci radi. Zdad bi pa rad povedal še o njenem najstarejšem sinu Tončku. Bajten Tonček je bil znana oseba daleč na okoli. Bil je zidar. Ker ni bil doma, se ga prvič spominjam, ko je prišel od vojakov na dopust. Otroci smo občudovali na njem tiste vrvice in zelene kroglice (Schuetzenschnur), ki jih je dobil vojak, ki je znal dobro streljati. Takrat seveda na strelišču, saj vojske tisti čas ni bilo. S tistimi cofi so se vojaki zelo postavljali. Kdor ni imel cofov, ko je prišel na dopust, je bil manj spoštovan in dekleta so se manj zanimala zanj. Zato se je vsak trudil, da je bil dober strelec in lastnik cofov. Avstrija je pač znala z raznimi takimi malenkostmi obdržati ponosne Avstrijce. Ko je prišel Tonček od vojakov, se mu je zdelo, da je v Avstriji vse preslab zaslužek in je kmalu odšel v Ameriko. Imel je v Ameriki že sestro, poročeno, imela je edinega sina, ki je sedaj v Denverju, Colorado. Ker je pa bil Tonček očetov sin, je tudi on kot njegov oče zelo ljubil žganje. V Ameriki tega ni bilo dobiti, bila je prohibicija. Zato je Tonček zdržal tam samo tri leta, pa jo je mahnil nazaj. Prihranil je nekaj dolarjev, ki sta jih pa z Žirovnikovim Johanom kar hitro utopila v žganju. Johan je bil njegov bratranec, pa se ga je močno držal, kadar je čutil kak groš pri njem. Tonček je prišel domov samo zato, ker je bilo žganja na razpolago, dočim je moral biti v Ameriki — prisiljen abstinent. Ko sta pa poglala vse dolarje, je začel Tonček zopet zidati. Ni se ukvarjal s kakimi-stavbami, pač je prevzemal manjša dela. Kako sušilnico za sadje, vzdaval je kotle za svinjsko kuho, prebelil hiše, najljubše delo mu je pa bilo vzidavanje kotlov za žganjekuho. Vedel je, da ga bo gotovo dobil en glažek al' pa dva, kadar bo gospodar poskusil kako novi kotel deluje. Pri teh malih delih je postal Tonček pravi strokovnjak, zlasti pa pri kotlih za žganjekuho, tako da so ga klicali tudi po vseh okoliških farah in je bil stalno zelo zaposlen. Pred tremi leti je pa umrl doma v "Žirovnikovi bajti", ki je pa bila njegova, ne Žirovnikova.

Naj nekoliko povem še o Žirovnikovem Johanu, ki je bil tudi daleč naokoli poznan. Bil je še zelo mlad, ko je začel piti žganje. Ko smo hodili z njim skupaj v šolo, je že takrat šel večna. Ko so malo zrastle, so Minci radi nagajali in se z njo prepeali. Saj je bila tako majhna, da jo je starejša Micka že v šestem letu prerastla. Bila je pa lepo okroglega in polnega telesa. Nekeč je bil neki iz Osredka v mlinu, pa je dejal Janezu: Kadar bo pa tale umrla, jo pa deni kar v lonec, bo imela dobro meso. Janez je odgovoril: Saj še žival, če sama krepca, ne jemo, zakaj bi Minca? Vse to so pa otroci poslušali. In takoj so šli Minci povedati, nato so pa peli vedno in povsod: Ko bo Minca krepkala, bomo jedli meso. In to smo potem peli vsi otroci po vsej dolini in v šoli tako, da nas je nekeč morala učiteljica Karolina Han precej kaznovati, ker opomin niso zalegli. Ker so nam tudi starši to prepovedovali, se je počasi nehala in pozabila. Minca je enkrat pozneje umrla, mislim da od starosti. Koliko je bila stara, menda ni nihče vedel in se tudi ni nihče brigal za to. Zdelo se mi je pa, da je bila proti zadnjemu še manjša kot preje. Uboogo ženšče! Nič dobrega ni imela na svetu.

V Hrenovčev mlin se je primožila in vzela Janeza za moža hči Bajtne matere in Žirovnikovega Maticke, naša sosedica in na-

šav otroška pomekacinja, o kateri sem že povedal, kako smo jo imeli otroci radi. Zdad bi pa rad povedal še o njenem najstarejšem sinu Tončku. Bajten Tonček je bil znana oseba daleč na okoli. Bil je zidar. Ker ni bil doma, se ga prvič spominjam, ko je prišel od vojakov na dopust. Otroci smo občudovali na njem tiste vrvice in zelene kroglice (Schuetzenschnur), ki jih je dobil vojak, ki je znal dobro streljati. Takrat seveda na strelišču, saj vojske tisti čas ni bilo. S tistimi cofi so se vojaki zelo postavljali. Kdor ni imel cofov, ko je prišel na dopust, je bil manj spoštovan in dekleta so se manj zanimala zanj. Zato se je vsak trudil, da je bil dober strelec in lastnik cofov. Avstrija je pač znala z raznimi takimi malenkostmi obdržati ponosne Avstrijce. Ko je prišel Tonček od vojakov, se mu je zdelo, da je v Avstriji vse preslab zaslužek in je kmalu odšel v Ameriko. Imel je v Ameriki že sestro, poročeno, imela je edinega sina, ki je sedaj v Denverju, Colorado. Ker je pa bil Tonček očetov sin, je tudi on kot njegov oče zelo ljubil žganje. V Ameriki tega ni bilo dobiti, bila je prohibicija. Zato je Tonček zdržal tam samo tri leta, pa jo je mahnil nazaj. Prihranil je nekaj dolarjev, ki sta jih pa z Žirovnikovim Johanom kar hitro utopila v žganju. Johan je bil njegov bratranec, pa se ga je močno držal, kadar je čutil kak groš pri njem. Tonček je prišel domov samo zato, ker je bilo žganja na razpolago, dočim je moral biti v Ameriki — prisiljen abstinent. Ko sta pa poglala vse dolarje, je začel Tonček zopet zidati. Ni se ukvarjal s kakimi-stavbami, pač je prevzemal manjša dela. Kako sušilnico za sadje, vzdaval je kotle za svinjsko kuho, prebelil hiše, najljubše delo mu je pa bilo vzidavanje kotlov za žganjekuho. Vedel je, da ga bo gotovo dobil en glažek al' pa dva, kadar bo gospodar poskusil kako novi kotel deluje. Pri teh malih delih je postal Tonček pravi strokovnjak, zlasti pa pri kotlih za žganjekuho, tako da so ga klicali tudi po vseh okoliških farah in je bil stalno zelo zaposlen. Pred tremi leti je pa umrl doma v "Žirovnikovi bajti", ki je pa bila njegova, ne Žirovnikova.

Naj nekoliko povem še o Žirovnikovem Johanu, ki je bil tudi daleč naokoli poznan. Bil je še zelo mlad, ko je začel piti žganje. Ko smo hodili z njim skupaj v šolo, je že takrat šel večna. Ko so malo zrastle, so Minci radi nagajali in se z njo prepeali. Saj je bila tako majhna, da jo je starejša Micka že v šestem letu prerastla. Bila je pa lepo okroglega in polnega telesa. Nekeč je bil neki iz Osredka v mlinu, pa je dejal Janezu: Kadar bo pa tale umrla, jo pa deni kar v lonec, bo imela dobro meso. Janez je odgovoril: Saj še žival, če sama krepca, ne jemo, zakaj bi Minca? Vse to so pa otroci poslušali. In takoj so šli Minci povedati, nato so pa peli vedno in povsod: Ko bo Minca krepkala, bomo jedli meso. In to smo potem peli vsi otroci po vsej dolini in v šoli tako, da nas je nekeč morala učiteljica Karolina Han precej kaznovati, ker opomin niso zalegli. Ker so nam tudi starši to prepovedovali, se je počasi nehala in pozabila. Minca je enkrat pozneje umrla, mislim da od starosti. Koliko je bila stara, menda ni nihče vedel in se tudi ni nihče brigal za to. Zdelo se mi je pa, da je bila proti zadnjemu še manjša kot preje. Uboogo ženšče! Nič dobrega ni imela na svetu.

V Hrenovčev mlin se je primožila in vzela Janeza za moža hči Bajtne matere in Žirovnikovega Maticke, naša sosedica in na-

šav otroška pomekacinja, o kateri sem že povedal, kako smo jo imeli otroci radi. Zdad bi pa rad povedal še o njenem najstarejšem sinu Tončku. Bajten Tonček je bil znana oseba daleč na okoli. Bil je zidar. Ker ni bil doma, se ga prvič spominjam, ko je prišel od vojakov na dopust. Otroci smo občudovali na njem tiste vrvice in zelene kroglice (Schuetzenschnur), ki jih je dobil vojak, ki je znal dobro streljati. Takrat seveda na strelišču, saj vojske tisti čas ni bilo. S tistimi cofi so se vojaki zelo postavljali. Kdor ni imel cofov, ko je prišel na dopust, je bil manj spoštovan in dekleta so se manj zanimala zanj. Zato se je vsak trudil, da je bil dober strelec in lastnik cofov. Avstrija je pač znala z raznimi takimi malenkostmi obdržati ponosne Avstrijce. Ko je prišel Tonček od vojakov, se mu je zdelo, da je v Avstriji vse preslab zaslužek in je kmalu odšel v Ameriko. Imel je v Ameriki že sestro, poročeno, imela je edinega sina, ki je sedaj v Denverju, Colorado. Ker je pa bil Tonček očetov sin, je tudi on kot njegov oče zelo ljubil žganje. V Ameriki tega ni bilo dobiti, bila je prohibicija. Zato je Tonček zdržal tam samo tri leta, pa jo je mahnil nazaj. Prihranil je nekaj dolarjev, ki sta jih pa z Žirovnikovim Johanom kar hitro utopila v žganju. Johan je bil njegov bratranec, pa se ga je močno držal, kadar je čutil kak groš pri njem. Tonček je prišel domov samo zato, ker je bilo žganja na razpolago, dočim je moral biti v Ameriki — prisiljen abstinent. Ko sta pa poglala vse dolarje, je začel Tonček zopet zidati. Ni se ukvarjal s kakimi-stavbami, pač je prevzemal manjša dela. Kako sušilnico za sadje, vzdaval je kotle za svinjsko kuho, prebelil hiše, najljubše delo mu je pa bilo vzidavanje kotlov za žganjekuho. Vedel je, da ga bo gotovo dobil en glažek al' pa dva, kadar bo gospodar poskusil kako novi kotel deluje. Pri teh malih delih je postal Tonček pravi strokovnjak, zlasti pa pri kotlih za žganjekuho, tako da so ga klicali tudi po vseh okoliških farah in je bil stalno zelo zaposlen. Pred tremi leti je pa umrl doma v "Žirovnikovi bajti", ki je pa bila njegova, ne Žirovnikova.

Naj nekoliko povem še o Žirovnikovem Johanu, ki je bil tudi daleč naokoli poznan. Bil je še zelo mlad, ko je začel piti žganje. Ko smo hodili z njim skupaj v šolo, je že takrat šel večna. Ko so malo zrastle, so Minci radi nagajali in se z njo prepeali. Saj je bila tako majhna, da jo je starejša Micka že v šestem letu prerastla. Bila je pa lepo okroglega in polnega telesa. Nekeč je bil neki iz Osredka v mlinu, pa je dejal Janezu: Kadar bo pa tale umrla, jo pa deni kar v lonec, bo imela dobro meso. Janez je odgovoril: Saj še žival, če sama krepca, ne jemo, zakaj bi Minca? Vse to so pa otroci poslušali. In takoj so šli Minci povedati, nato so pa peli vedno in povsod: Ko bo Minca krepkala, bomo jedli meso. In to smo potem peli vsi otroci po vsej dolini in v šoli tako, da nas je nekeč morala učiteljica Karolina Han precej kaznovati, ker opomin niso zalegli. Ker so nam tudi starši to prepovedovali, se je počasi nehala in pozabila. Minca je enkrat pozneje umrla, mislim da od starosti. Koliko je bila stara, menda ni nihče vedel in se tudi ni nihče brigal za to. Zdelo se mi je pa, da je bila proti zadnjemu še manjša kot preje. Uboogo ženšče! Nič dobrega ni imela na svetu.

V Hrenovčev mlin se je primožila in vzela Janeza za moža hči Bajtne matere in Žirovnikovega Maticke, naša sosedica in na-

šav otroška pomekacinja, o kateri sem že povedal, kako smo jo imeli otroci radi. Zdad bi pa rad povedal še o njenem najstarejšem sinu Tončku. Bajten Tonček je bil znana oseba daleč na okoli. Bil je zidar. Ker ni bil doma, se ga prvič spominjam, ko je prišel od vojakov na dopust. Otroci smo občudovali na njem tiste vrvice in zelene kroglice (Schuetzenschnur), ki jih je dobil vojak, ki je znal dobro streljati. Takrat seveda na strelišču, saj vojske tisti čas ni bilo. S tistimi cofi so se vojaki zelo postavljali. Kdor ni imel cofov, ko je prišel na dopust, je bil manj spoštovan in dekleta so se manj zanimala zanj. Zato se je vsak trudil, da je bil dober strelec in lastnik cofov. Avstrija je pač znala z raznimi takimi malenkostmi obdržati ponosne Avstrijce. Ko je prišel Tonček od vojakov, se mu je zdelo, da je v Avstriji vse preslab zaslužek in je kmalu odšel v Ameriko. Imel je v Ameriki že sestro, poročeno, imela je edinega sina, ki je sedaj v Denverju, Colorado. Ker je pa bil Tonček očetov sin, je tudi on kot njegov oče zelo ljubil žganje. V Ameriki tega ni bilo dobiti, bila je prohibicija. Zato je Tonček zdržal tam samo tri leta, pa jo je mahnil nazaj. Prihranil je nekaj dolarjev, ki sta jih pa z Žirovnikovim Johanom kar hitro utopila v žganju. Johan je bil njegov bratranec, pa se ga je močno držal, kadar je čutil kak groš pri njem. Tonček je prišel domov samo zato, ker je bilo žganja na razpolago, dočim je moral biti v Ameriki — prisiljen abstinent. Ko sta pa poglala vse dolarje, je začel Tonček zopet zidati. Ni se ukvarjal s kakimi-stavbami, pač je prevzemal manjša dela. Kako sušilnico za sadje, vzdaval je kotle za svinjsko kuho, prebelil hiše, najljubše delo mu je pa bilo vzidavanje kotlov za žganjekuho. Vedel je, da ga bo gotovo dobil en glažek al' pa dva, kadar bo gospodar poskusil kako novi kotel deluje. Pri teh malih delih je postal Tonček pravi strokovnjak, zlasti pa pri kotlih za žganjekuho, tako da so ga klicali tudi po vseh okoliških farah in je bil stalno zelo zaposlen. Pred tremi leti je pa umrl doma v "Žirovnikovi bajti", ki je pa bila njegova, ne Žirovnikova.

Naj nekoliko povem še o Žirovnikovem Johanu, ki je bil tudi daleč naokoli poznan. Bil je še zelo mlad, ko je začel piti žganje. Ko smo hodili z njim skupaj v šolo, je že takrat šel večna. Ko so malo zrastle, so Minci radi nagajali in se z njo prepeali. Saj je bila tako majhna, da jo je starejša Micka že v šestem letu prerastla. Bila je pa lepo okroglega in polnega telesa. Nekeč je bil neki iz Osredka v mlinu, pa je dejal Janezu: Kadar bo pa tale umrla, jo pa deni kar v lonec, bo imela dobro meso. Janez je odgovoril: Saj še žival, če sama krepca, ne jemo, zakaj bi Minca? Vse to so pa otroci poslušali. In takoj so šli Minci povedati, nato so pa peli vedno in povsod: Ko bo Minca krepkala, bomo jedli meso. In to smo potem peli vsi otroci po vsej dolini in v šoli tako, da nas je nekeč morala učiteljica Karolina Han precej kaznovati, ker opomin niso zalegli. Ker so nam tudi starši to prepovedovali, se je počasi nehala in pozabila. Minca je enkrat pozneje umrla, mislim da od starosti. Koliko je bila stara, menda ni nihče vedel in se tudi ni nihče brigal za to. Zdelo se mi je pa, da je bila proti zadnjemu še manjša kot preje. Uboogo ženšče! Nič dobrega ni imela na svetu.

V Hrenovčev mlin se je primožila in vzela Janeza za moža hči Bajtne matere in Žirovnikovega Maticke, naša sosedica in na-

šav otroška pomekacinja, o kateri sem že povedal, kako smo jo imeli otroci radi. Zdad bi pa rad povedal še o njenem najstarejšem sinu Tončku. Bajten Tonček je bil znana oseba daleč na okoli. Bil je zidar. Ker ni bil doma, se ga prvič spominjam, ko je prišel od vojakov na dopust. Otroci smo občudovali na njem tiste vrvice in zelene kroglice (Schuetzenschnur), ki jih je dobil vojak, ki je znal dobro streljati. Takrat seveda na strelišču, saj vojske tisti čas ni bilo. S tistimi cofi so se vojaki zelo postavljali. Kdor ni imel cofov, ko je prišel na dopust, je bil manj spoštovan in dekleta so se manj zanimala zanj. Zato se je vsak trudil, da je bil dober strelec in lastnik cofov. Avstrija je pač znala z raznimi takimi malenkostmi obdržati ponosne Avstrijce. Ko je prišel Tonček od vojakov, se mu je zdelo, da je v Avstriji vse preslab zaslužek in je kmalu odšel v Ameriko. Imel je v Ameriki že sestro, poročeno, imela je edinega sina, ki je sedaj v Denverju, Colorado. Ker je pa bil Tonček očetov sin, je tudi on kot njegov oče zelo ljubil žganje. V Ameriki tega ni bilo dobiti, bila je prohibicija. Zato je Tonček zdržal tam samo tri leta, pa jo je mahnil nazaj. Prihranil je nekaj dolarjev, ki sta jih pa z Žirovnikovim Johanom kar hitro utopila v žganju. Johan je bil njegov bratranec, pa se ga je močno držal, kadar je čutil kak groš pri njem. Tonček je prišel domov samo zato, ker je bilo žganja na razpolago, dočim je moral biti v Ameriki — prisiljen abstinent. Ko sta pa poglala vse dolarje, je začel Tonček zopet zidati. Ni se ukvarjal s kakimi-stavbami, pač je prevzemal manjša dela. Kako sušilnico za sadje, vzdaval je kotle za svinjsko kuho, prebelil hiše, najljubše delo mu je pa bilo vzidavanje kotlov za žganjekuho. Vedel je, da ga bo gotovo dobil en glažek al' pa dva, kadar bo gospodar poskusil kako novi kotel deluje. Pri teh malih delih je postal Tonček pravi strokovnjak, zlasti pa pri kotlih za žganjekuho, tako da so ga klicali tudi po vseh okoliških farah in je bil stalno zelo zaposlen. Pred tremi leti je pa umrl doma v "Žirovnikovi bajti", ki je pa bila njegova, ne Žirovnikova.

Naj nekoliko povem še o Žirovnikovem Johanu, ki je bil tudi daleč naokoli poznan. Bil je še zelo mlad, ko je začel piti žganje. Ko smo hodili z njim skupaj v šolo, je že takrat šel večna. Ko so malo zrastle, so Minci radi nagajali in se z njo prepeali. Saj je bila tako majhna, da jo je starejša Micka že v šestem letu prerastla. Bila je pa lepo okroglega in polnega telesa. Nekeč je bil neki iz Osredka v mlinu, pa je dejal Janezu: Kadar bo pa tale umrla, jo pa deni kar v lonec, bo imela dobro meso. Janez je odgovoril: Saj še žival, če sama krepca, ne jemo, zakaj bi Minca? Vse to so pa otroci poslušali. In takoj so šli Minci povedati, nato so pa peli vedno in povsod: Ko bo Minca krepkala, bomo jedli meso. In to smo potem peli vsi otroci po vsej dolini in v šoli tako, da nas je nekeč morala učiteljica Kar

Mara Husova:

Živa plamenica

Jožica jo je hvaležno pogledala.

"Ali naj ti pokažem njegovo zadnje pismo?"

"Ni treba. Vem, da so vsa njegova pisma ena sama lepa pesem. Kar prebiraj jih!"

Po hodniku je prihajalo glasno govorjenje ter se ustavilo pred Zalinimi vrati.

"Halo! Odprti! V mesto gremo!" je planilo v sobo troje veselih deklet. "Ali si pozabila, da smo se zmenili za drevo? Tudi Jožica pojde. Šola je za nami, službe imamo, svoje smo. Ponoreti moramo malo na vse te dobrine", se je vrtela po sobi Marta, visoka in lepa črnka.

"Jaz imam denar; od doma so mi ga poslali!" je mahala nizka, lepo okrogla in rožnata Stana s svojo polno torbico.

"Ti, Zala, boš vodnica! Ali te je obvestil gospod Tolminec?"

"Da, pisal mi je, da bo nocoj pri Beli roži prijateljska zabava."

"Vidiš, vse to v našo čast!" je Milka razigrano objela Zalo.

"V tvojo najboljši!"

"Da, Milka, v tvojo, v tvojo!" so razgrajala dekleta.

Milka, bujno, rjavo dekle, je za spoznanje zardela. "Vse, kar je prav; a Zala poje, poje tako

lepo, da ti je kar milo pri srcu", je zadovoljno ugotovila Milka.

"Tudi divji petelin poje, kadar se ženi", je vsčipnila Marta.

"Zala, obleci se!"

"Takoj bom pripravljena."

"Imenitno bo!" so se veselila dekleta ter posedala na Zalino posteljo.

"Kaj, sta celo kurili v tem času?"

"Hej, ljubezen gori!" je z obestno kretljivo povedala Zala.

"Jaz ne grem z vami, glava me boli", se je opravičila Jožica.

"Kaj glava! Minilo te bo, ko prideš na zrak", so govorile tovarišice vse vprek.

"Pustite jo, naj ostane doma! Njej je lepše tako", jih je pomirila vse razumevala Zala.

Jožica je tiho odšla; komaj so opazile, da je ni več med njimi. Potem se je hrupna in vesela gruča zapodila iz sobe. Zala jih je vodila.

Nekaj dni za tistim večerom se je mlada družba razkropila na vse vetrove.

CHICAGO, ILL.

MALE HELP

CARPENTERS

Garage Bldg. Crews. Must be exp. This Co. is in business over 35 yrs. Steady work. Call 521-3010 betw. 1-2 p.m. Ask for Mr. Korinek. (192)

PHOTOSTAT OPERATOR

Some exp. preferred. To work in leading loop art and photography studio. Call AN 3-0633 (192)

CAR HIKERS

O'Hare Airport, Valet Parking, full time, 3 shifts avail. Good tips. Call 686-7568 James Chapman (193)

MULTILITH OPER.

Need reliable young men for training in print. plant. Exc. oppty. for advancement to lge. equip. These are not temp. jobs. Day or night work. No exp. nec. Call 263-3546

Male & FEMALE HELP

Villa Moderne Restaurant, 111 Skokie Blvd., Northbrook, Ill. Waitress for breakfast, lunch and dinner. Also Bus Boys and Dishwashers. Contact Mr. Whitney VE 5-3355 BR 3-4626 (194)

FEMALE HELP

DRAPERY FINISHERS

Experienced. Must be able to iron, pleat, fold and hand sew. 1260 W. 103rd St. 233-5554 (193)

CASHIERS

4 to 12 shift, salary \$75 to start. Uniforms free. Apply Airport Parking Co., Valet Service, O'Hare Airport, Tony Governale. 686-7568 (193)

SEWING

MONOGRAM OPERATOR Exp. or will train. Full or part time. downtown location, 5 days. Benefits. HA 7-7361 (191)

PERM. POS. FOR WOMAN HSKP.

Live in. To assist alert elderly man liv. alone in 5 rm. 1st fl. Rogers Pk. Apt. Priv. rm. bath, TV. Good Sal. Exc. Oppty. for woman who needs a good home. Recent refs. req. 274-6787 (191)

HOUSEKEEPER

Reliable. Good cook. Must drive. References. Call 835-3747 (191)

2.

Ze dva meseca je bila Zala v službi v daljnem južnem mestu, vsa polna novih vtisov tujega kraja in novih ljudi. Zbrala se je malo in začela urejevati svoje stanovanje. Velika svetla soba, opremljena z belo opravo, je bila njen novi dom. Vse je bilo skromno, a polno luči in domačnosti. Imeli je prijazno staro gospodinjjo, ki jo je sprejela v svojo hišo kakor domačega človeka.

Zlagala je knjige. Skrbno jih je ogledovala in obzirno brisala vsako posebej. Knjige so bile njena ljubezen in strast. Na gornjo polico so prišli njeni najljubši pisatelji. Nekaj snopičev pesmi je bilo posejanih vmes. Niže je dobila mesto filozofija. Vsi mogoči pisatelji so bili zastopani. Med njimi in na spodnji polici so se tiščale knjige iz socialne vede, vseh pravcev in šol od Aristotelove Države do Marksovega Kapitala. Po kotih in predalih so še samevali prevodi ruskih in drugih velikanov.

Ta Zalina knjižnica je bila zvesto ogledalo njene mlade duše, ki je z gorečo duhovno lakomnostjo gohtala vse, kar ji je prišlo pod roke, brez reda in vodstva, tako da je nagrmdila v sebi veliko znanja, v katerem se še sama ni spoznala. Njen duh, lačen resnice in odgovorov, se je gubil spričo mogočnih zapletenih sistemov, ki so si medsebojno nasprotovali, ter se vračal nenasičen in razočaran sam vase. Njena največja slast pa so bila dela pesnikov. Njen razum se je pri njih učil in njeno srce se je naslajalo z njihovo lepoto. V mavrični pisanosti in lahkonosti narodnih pravljic pa se je njen nemirni, vedno iščoč duh vselej rad spočil. Zala je bila v svojem bistvu rojena pesnica.

Zadnji čas, ko je bila vsa zaposlena s svojo službo in ji je bilo vse novo in zanimivo, ni utegnila veliko misliti nase in na vprašanja, ki so jo mučila. Prvi vtisi so se polegali, čas je mineval. Zala je vse redkeje prejemale pisma svojih sošolk in sama vse redkeje odgovarjala nanje. Vživljala se je v svoj poklic. V službi je bila vestna in točna, a kaj kmalu je spoznala, da služba ni tisto, kar je pričakovala. Akti, prepisi, računi, statistika, neštevilni stebri samih dolgočasnih števil. "Kako je to

zmeraj enako, dolgočasno, vedno se ponavljajoče in prav za prav malovredno ter nepotrebno delo," si je priznala po šestih mesecih službovanja.

"Kako bom vzdržala do kraja?" se je v strahu vpraševala.

"Moraš, tvoj kruh je to!" je odgovorila njena zgodnja, s skrbmi obtežena mladost.

"Ne zadovoljuje me!"

"Kdo te to vprašuje? Najprej bodi, živi, potem šele glej višje in dalje", je odgovarjal razum.

"Gospodična, navadili se boste, kakor sem se privadil jaz in mnogi drugi pred menoj", jo je tolažil starešina, gospod Molek.

Zala se je ustrašila: "Ali bom tudi jaz taka po dvajsetih letih službe?"

"Prav tako kot jaz!" ji je odgovoril stari gospod v redkimi lasmi, po katerih sta pisarniški prah in stanovanjska plesen dokaj zgodaj posula svoj pepel.

"Saj ni treba zakopat v pisarno vsega svojega življenja. Jaz na primer gojim čebele. Ve- liko veselje imam z njimi", je

rekel priletni arhivski uradnik, ves slaboten in rjav od dolgoletne službe.

"Jaz pa v prosih urah delam ročna dela", je rekla postarna gospodična z dolgim, suhim in žilavim vratom za pisalnimi strojem.

"Jaz pa imam družino. Preživljati jo moram in zato služim. Prvo je moja družina in potem vse drugo", je menila gospa za blagajno.

"Zakaj pa se ne poročite, Zala?" je iznenada zopet povzela gospa pri blagajni. "Slišala sem, da hodi za vami inženir Kovač."

"Tudi jaz se le preživljam", se je umaknila sitnemu odgovoru Zala.

"Saj res, tudi jaz sem nekaj slišal", je dejal gospod Molek.

"Nič nimam z njim", je kratko zavrnila neumestna vprašanja.

"Nič, seveda nič. Zakaj bi se pa ne vzela?"

"Začetnica sem! Človek ne more kar tako v zakon; sicer pa so to le prazne govornice. Nisem

še niti pomislila na to, tudi inženir ne sanja o rečeh, ki mi jih tu drobite", je odločno odbila Zala.

Nekaj časa je bilo v pisarni vse tiho.

"Vi ga gotovo ne marate?" je povzela besedo stara gospodična Brarcjeva.

"Za moža že ne."

"Maram, ne maram!" se je spet oglašil starešina. "Pred vojsko so še tako rekli. Danes pa so ljudje drugačnih misli. Ljubezen — prazne marnje! Na vse se človek privadi. Tudi na zakon brez tiste zabele, ki ji pravimo ljubezen!" se je zdaj razvnel stari gospod.

Zala je iz vljudnosti molčala.

Predobro pa je vedela, da je ljubezen mnogo, mnogo več ko samo prazne marnje. V sebi pa je že davno odločila, da če se kdaj sploh omoži, se poroči je iz ljubezni.

Ura je odbila dvanajst, uradniki so hiteli h kosilu. Zala je pospravila po svoji pisalni mizi ter se tudi sama oblačila za odhod. Moder, že dvakrat predelan plašč se je ovijal njenega jedrega telesa, kakor da je ulit na njem. Majhen klobuček si je potisnila na čelo, zapela rokavice in se zamišljeno obrnila k vratom.

(Dalje prihodnjič)

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

(K. S. K. J.)

nudi ljubezavno bratsko pomoč svojim članom in članicam, vdovam in sirotam v slučaju bolezni, nesreče ali smrti.

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu.

- izdaja najmodernejšo vrsto zavarovaln in za odrasle in za mladino;
- od \$500.00 do \$15,000.00 posmrtnine
- za onemoglost, poškodbe in operacije do vsote \$600.00
- za odrasle člane bolniško podporo po \$1.00 ali \$2.00 na dan;
- članom posodi denar po 5% obresti za nakup doma.

K.S.K.J. je najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki.
Premoženje \$16,300,000.00
Članov - 45,000 **Certifikatov - 47,500**
Veljavna zavarovalnina --- \$39,700,000.00
Solventnost - 118.99%

Za seznam in pojasnila o tajniku ali tajnici v vaši okolici izpolnite izresek in pošljite na glavni urad K.S.K.J.

AMERICAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION (K. S. K. J.)
 351-353 No. Chicago St.
 Joliet, Illinois 60431

Radi bi več pojasnila o K.S.K.J. ter ime in naslov tajnika(ice) v naši okolici.

IME

NASLOV

MESTO

DRŽAVA CODE

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. NI potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna.

AMERIŠKA DOMOVINA
 6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

Moj stari naslov:

Moj novi naslov:

MOJE IME:

PROSIMO, PISITE RAZLOČNO

ŽENINI IN NEVESTE!

NASA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA
 VAM TISKA
 KRASNA POROČNA VABILA
 PO JAKO ZMERNI CENI

PRIDITE K NAM IN SI IZBERITE
 VZOREC PAPIRJA IN ČRK

Ameriška Domovina
 6117 St. Clair Avenue HEnderson 1-0628

ZAPLENJENO OROŽJE PRESKUŠA — Predsednik južnovietnamske vlade N. Ky (s črnimi očali) preskuša težki mitraljez, ki so ga vzeli rdečim v bojih na Centralnem višavju.

CHICAGO, ILL.

MALE HELP

MAN—STRONG ENOUGH TO LIFT AN INVALID MAN. Salary and apt. No drinkers. Refs. English speaking, WH 4-6030. (190)

WAREHOUSE — Shipping, receiving and stock handling. 5 1/2 days plus overtime. Automotive experience preferred. Call 842-7800. (190)

MAINTENANCE HELPER Apartment development. Steady work. Apply: 1500 Busse Rd., Mt. Prospect, Ill. 439-4151 (190)

HOUSEHOLD HELP

CHILD CARE Housekeeping. Live in. West suburb. Call 629-6423 (190)

FEMALE HELP

HOUSEKEEPER Exp. between 40 & 55 yrs. of age. \$50 per wk. Rm. & board. Exc. Trans. Call Mrs. Wood 658-4306. (191)

FITTER & ALTERATION WOMEN Exp. in working on designer coats, suits, & dresses. 5 day wk. Exc. Sal. & work. conditions. Perm. Refs. req. KANE'S CO 1-0893. (190)

CHILD CARE Mature woman to come to my home; care for one child. All trans. 752-4553 (190)

DRAPERY GIRLS Good working conditions. Insurance Steady. 7165 N. Cicero. HOUSE OF MENNA IR 8-7666 (190)

CHILD CARE HOUSEKEEPING Live in. Own rom & bath. Salary. Phone: 337-0842 (190)